

Силабус курсу

Безпека життєдіяльності та охорона праці

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма: «Виробництво та технології»

Спеціальність-201 Харчові технології

Рік навчання: 3, Семестр: 7

Кількість кредитів: 4, Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. с.-г.н., Мороз Віра Василівна

Контактна інформація

vera_moroz@ukr.net +380939479729

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності з спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, ефективного управління охороною праці в організації, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завданням дисципліни є: формування знань, умінь і навичок щодо забезпечення безпеки праці, збереження здоров'я та створення безпечних умов у професійній діяльності й життєвому середовищі. Застосування отриманих компетенцій для розробки та впровадження заходів із запобігання небезпекам, аваріям і професійним захворюванням. Забезпечення ефективного функціонування системи управління охороною праці на підприємстві.

Майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних і професійних компетенцій для аналізу ризиків, організації безпечних умов праці та реалізації заходів із захисту працівників і навколишнього середовища.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні мати такі компетенції:

- знати теоретичні основи ідентифікації, класифікації та прогнозування небезпек, їх джерел і наслідків для людини та системи «людина–середовище»;
- застосовувати знання нормативно-правових актів для організації безпечних робочих місць і виробничих процесів;
- володіти методами аналізу виробничих ризиків, профілактики аварій і травматизму;
- розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення санітарно-гігієнічних умов, безпеки праці та збереження здоров'я працівників;
- знати принципи створення й функціонування системи управління охороною праці, зокрема в лісогосподарській діяльності;
- працювати з інформацією з нормативних документів і професійних джерел для обґрунтування рішень із безпеки праці.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3/3	Тема 1. Методика	Ознайомитись з основними принципами побудови логіко-імітаційної моделі небезпечної	Поточне опитування

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
	побудови логіко-імітаційної моделі небезпечної ситуації, ризик та оцінка ступеня ризику.	ситуації. Побудувати логіко-імітаційні моделі небезпечних ситуацій, головними подіями яких є: травма, отримана при роботі; електричне освітлення в квартирі; термічний опік під час виконання ремонту електромережі. Вміти здійснювати оцінку ступеня ризику на виробництві та розраховувати ризик.	
3/3	Тема 2. Визначення рівня метеочутливості людини	Вивчити закономірності впливу погодно-метеорологічних факторів на стан людини та її працездатність. Ознайомитися з методикою визначення метеочутливості людини. Вивчити рекомендації щодо профілактики метеотропних реакцій. Навчитися давати оцінку власної метеозалежності.	Поточне опитування
2/2	Тема 3. Визначення рівня стресового навантаження людини.	Освоїти психодіагностичні методи вивчення схильності людини до стресу. Вміти самостійно визначити ступінь виснаження життєвих сил від стресу.	Поточне опитування
2/2	Тема 4. Психофізіологічні особливості людини та безпека життєдіяльності	Ознайомитись з тестовими завданнями, за допомогою яких можна визначити вплив психофізіологічних особливостей людини на її безпеку. Оцінити окремі елементи психофізіологічних особливостей людини за допомогою тестів.	Поточне опитування
2/2	Тема 5. Дози та одиниці вимірювання радіоактивного випромінювання.	Ознайомитись з дозами випромінювання й одиницями радіоактивності. Вміти самостійно дати визначення експозиційної, поглинутої та еквівалентної доз.	Поточне опитування
2/2	Тема 6. Загальна класифікація шкідливих речовин та особливості їх впливу на організм людини	Вивчити класифікацію шкідливих речовин та особливості їх дії на організм людини. Ознайомитись з поняттям гранично допустима концентрація шкідливих речовин (ГДК). Вміти надавати першу долікарську допомогу при отруєннях шкідливими речовинами.	Поточне опитування
2/2	Тема 7. Вплив девіантної поведінки на безпеку та здоров'я людини	Ознайомитись з поняттям «девіантна поведінка» та характерологічним аналізом видів девіацій. Вміти здійснювати теоретичну оцінку впливу тютюнопаління на стан здоров'я людини.	Поточне опитування
2/2	Тема 8. Первинні засоби пожежогасіння	Ознайомитися з первинними засобами гасіння пожеж. Вивчити будову та принцип дії і застосування вогнегасників. Освоїти призначення пожежного зв'язку та автоматичної системи сигналізації.	Поточне опитування
2/2	Тема 9. Вивчення Закону України «Про охорону праці»	Вивчити основні положення (головні) Закону „Про охорону праці”.	Поточне опитування

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 10. Організація служби охорони праці на підприємстві.	Вивчити основні положення про службу охорони праці. Вивчити порядок розрахунку чисельності служби охорони праці на підприємстві.	Поточне опитування
2/2	Тема 11. Розробка інструкції з охорони праці для працівників.	Ознайомитися з основними термінами та визначеннями. Ознайомлення з інструкцією з охорони праці при виконанні робіт із пестицидами та агрохімікатами	Поточне опитування
2/2	Тема 12. Проведення інструктажів з охорони праці.	Ознайомитися з основними видами інструктажів. Ознайомлення з журналом проведення реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці.	Поточне опитування
2/2	Тема 13. Розслідування нещасних випадків та професійних захворювань	Ознайомитися з основними термінами та визначенням. Ознайомлення методами розслідування нещасних випадків та професійних захворювань.	Поточне опитування
2/2	Тема 14. Аналіз виробничого травматизму на виробництві.	Вивчити методи аналізу виробничого травматизму. На наведених прикладах самостійно провести розрахунки показників виробничого травматизму та профзахворюванню.	Поточне опитування

Літературні джерела

1. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навчально-методичний посібник / уклад. : Житова О.П., Мороз В.В., Ковтун Т. І., Тичина Л. К. / За заг. ред. О. П. Житової. Житомир: Поліський національний університет, 2022. 327 с.
2. ДНАОП 0.00-4.15-98. Про затвердження Положення про розробку інструкції з охорони праці : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#Text>.
3. ДНАОП 01.1-1.01-00. Правила охорони праці у сільськогосподарському виробництві : наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 11.08.2000 р. № 202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1090-18#Text>
4. ДСТУ 2293: 2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. URL: https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/2-9773-ohorona_praci_terminy.pdf
5. ДСТУ 7239: 2011. Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Київ : Держспоживстандарт України, 2011. 10 с. (Видання офіційне).
6. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим без свідомості : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0777-14#n2>
7. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0767-14#n2>.
8. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням/відмороженням : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-14#n2>.

9. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0770-14#n2>
10. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0765-14#n2>
11. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0756-14#n2>
12. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0758-14#n2>.
13. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при позиційному стисканні м'яких тканин : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0761-14#n2>
14. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів – обтурації стороннім тілом : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0763-14#n2>
15. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-14#n2>
16. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0775-14#n2>
17. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0769-14#n2>
18. Порядок надання домедичної допомоги при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма) : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 р. № 398. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0754-14#n2>.
19. Прилипко В. А., Піскунова Л. Є. Безпека життєдіяльності : метод. рекомендації для практ. ведення дисципліни. Київ : Видав. центр НАУ, 2006. 100 с.
20. Принципи раціонального харчування. URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/45633>
21. Про затвердження Допустимих рівнів вмісту радіонуклідів Cs-137 і Sr-90 у продуктах харчування та питній воді (ДР-97) : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.08.1997 р. № 255. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0845-06#Text>
22. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : постанова КМУ від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-п#Text>.
23. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці : наказ Держ. комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 р. № 255. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04#Text>.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль	Поточне опитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування не рідше як один раз на два заняття. Оцінка визначається із середнє арифметичне з отриманих оцінок за перший змістовий модуль.	Виконання модульного завдання, яке складається із однієї задачі та 10 тестів за змістом навчального модуля.	Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування не рідше як один раз на два заняття. Оцінка визначається із середнє арифметичне з отриманих оцінок за другий змістовий модуль.	Виконання модульного завдання, яке складається із однієї задачі та 10 тестів за змістом навчального модуля.	Оцінка за виконання завдання (презентації)	Оцінка за написання реферату із п'яти питань	1. Теоретичне питання – 40 балів. 2. Задача – 20 балів. 3. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали за тест) – макс., 40 балів.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом